

MINIMÁLNÍ PREVENTIVNÍ PROGRAM

Školní rok 2022/2023

Vypracoval: Petr Morávek

dne: 30. 9. 2022

1. Stručná charakteristika školy

Základní škola Kraslice, jejímž základním vzdělávacím dokumentem je ŠVP pro základní vzdělávání s motivačním programem Škola pro život s platností od 1. 9. 2021, se nalézá v ulici Dukelská, necelý kilometr od samotného centra města. Před budovou školy je vedena páteřní komunikace obce, po které se pohybuje velké množství motorových vozidel. Komunikaci využívají zejména vozidla přijíždějící do města ve směru od Sokolova a pokračující dále jak do Německa, tak i do všech ostatních okolních obcí.

V těsné blízkosti školy se také nalézá nevhodně umístěná autobusová zastávka bez výřezu pro zastavení. V době dopravní špičky zde vznikají nepřehledné situace a kolony vozidel, což není vzhledem k přechodu pro chodce, který je umístěn mezi školu a zastávku, pro žáky příliš bezpečné.

Výuka probíhá až na malé výjimky v areálu školy. Pouze hodiny tělesné výchovy se konají na venkovním externím sportovišti v ulici Rybná a v tělocvičně T. J. Sokol Kraslice v ulici Tyršova č. p. 168. V hlavní budově školy, ke které náleží i nová přístavba školy a spojovací chodbou propojená školní jídelna, probíhá výuka jak prvního, tak druhého stupně. Současní žáci prvních tříd jsou umístěni v nejvyšším nadzemním podlaží nové přístavby, která je s hlavní budovou propojena nejen v přízemí, ale i spojovací chodbou v prvním a druhém patře. Žáci čtvrtých tříd jsou pak umístěni v budově družiny, která se nachází mimo hlavní objekt školy, na jejím pozemku a v budově čp. 965. Tento pozemek není v současné době propojen s areálem školy a žáci musí při přechodu ze školy do družiny využít chodník u pozemní komunikace v ulici Dukelská. Převádění žáků probíhá v doprovodu pedagogických pracovníků a jejich asistentů.

Škola využívá elektronický systém Bakaláři, který škole napomáhá zvládat nejen každodenní administrativu, ale i komunikaci se zákonnými zástupci. Standardem na škole je internetová žákovská knížka. Vstup žáků do školy je zajištěn pomocí čipů, které mají žáci k dispozici. Čipy umožňují žákům vstoupit do školy určeným vstupem, a to od pondělí do pátku, v době konání výuky, vždy od 7:40hod. Dojíždějícím žákům škola umožňuje vstup již v 7:15hod. Dozor u vstupu zajišťují provozní zaměstnanci školy. Systém neumožňuje vstup cizích osob do školy bez vědomí vedení školy či pedagogického personálu. Výjimku tvoří externí strážníci, kterým škola umožňuje vstup do školní jídelny v době od 10:45 do 11:30hod. Vstup je strážníkům umožněn v uvedenou dobu rovněž prostřednictvím přidělených čipů vybraným vchodem v bezprostřední blízkosti školní jídelny. Cizí strážníci v uvedenou dobu

nepřichází do styku s žáky školy. Pokud budou v budoucnu provedeny stavebně-technické úpravy ve spojovacích chodbách mezi jídelnou a přístavbou školy, bude ještě více zajištěna bezpečnost žáků školy, na níž je v našem školském zařízení kladen velký důraz. Po těchto úpravách již pak nebude možné projít bez příslušného čipu propojovací chodbou z jídelny do přístavby.

Naši školu, jež se nachází v malém příhraničním městě (necelých 7 tis. obyvatel) a jen s několika málo vyloučenými lokalitami, navštěvuje minimum romských dětí a několik dětí vietnamské národnosti. Žáci cizích státních příslušníků tvoří na škole jen zlomek z celkového počtu žactva. Ve vztahu k cizím státním příslušníkům a národnostním menšinám škola v posledních letech žádné projevy rasismu ani xenofobie nezaznamenala.

V průběhu posledních let bylo ale v našem městě zaznamenáno několik případů výroby a distribuce drog (varny pervitinu a pěstírny marihuany). Držení a užívání drog nebylo ale dosud mezi žáky naší školy zjištěno. Vzhledem k výskytu drog ve městě škola vede v patrnosti zvýšené riziko kontaktu žáků s drogami a ve školním roce pořádá na toto téma příslušné přednášky. Osvěta probíhá také v třídnických hodinách a učivo je součástí vzdělávací oblasti Člověk a příroda, Člověk a zdraví, kde v rámci předmětu Příroda a zdraví, vyučovací obor Výchova ke zdraví, žáky seznamuje se sociálně patologickými jevy dětí a mládeže včetně návykových látek.

Ani naše škola není ovšem zařízením, kterému by se problémy týkající se sociálně-patologických jevů vyhýbaly. Škola zaznamenala nárůst případů sociálně-patologických jevů ve spojení s kyberprostorem. V ostatních oblastech se ale situace zdá stabilizovaná. Škola řešila v minulém školním roce pouze jeden případ užití fyzické síly mezi spolužáky, vůbec nebylo třeba řešit drogovou problematiku či alkohol, nenávislné projevy podporující či ospravedlňující rasovou nenávist, xenofobii, antisemitismus či jiné projevy založené na intoleranci národnostních menšin a migrantů. V oblasti užívání tabákových výrobků žáky naší školy se situace také nemění, nicméně lze sledovat posun od klasických tabákových výrobků k těm moderním, např. k elektronickým cigaretám a nikotinovým sáčkům.

Na škole jsme dále zaznamenali i případy, které se sice přímo neudály ve škole, ale byly s ní spjaté prostřednictvím žáků, které ji navštěvují. V některých případech tato jednání zasáhla i do školního života dětí. Jedním takovým příkladem může být i falešný profil založený s cílem poškodit spolužáka školy. Neméně závažné je rozesílání fotografií se sexuálním obsahem či snaha o jejich sdílení. Žáci naší školy byli také zapojeni do jednání, které lze hodnotit jako vandalismus a bylo šetřeno Policií ČR. Jednalo se o celkem rozsáhlý případ sprejerství.

V ojedinělých případech škola také řešila nahrávání a streamování učitelů během výuky. Dalším nešvarem byl vysoký počet omluvených a neomluvených hodin u některých žáků. Tyto případy byly řešeny vždy s rodiči, případně s Odborem sociální péče. V ojedinělém případě se také u jedné žákyně

objevilo sebepoškozování (řezání, škrábání ostrými nástroji), což ale vycházelo zejména z neutěšeného rodinného prostředí.

Škola na shora uvedené situace vždy reagovala a věc řešila nejen s rodiči a Odborem sociálních věcí a zdravotnictví, ale i s Policií ČR. V rámci výuky je všem těmto jevům věnována zvýšená pozornost, škola pořádá příslušné přednášky a besedy.

2. Cíle programu:

Prevence sociálně patologických jevů se v tomto školním roce se soustředí na tyto oblasti:

1. **Sociální vztahy ve třídě (klíma třídy, role a pozice žáka ve třídě, vztahy ve třídě)**
2. **Šikana**
3. **Základy kybernetické bezpečnosti (hesla, účty, online výuka, kybernetická kriminalita)**
 - **Kyberšikana a komunikace na sociálních sítích**
 - **Online sexuální chování (sexting, kybergrooming)**
4. **Trestní odpovědnost mládeže**
5. **Závislosti, zejména na tabákové výrobky, alkohol a drogy**
6. **Rizikové chování v dopravě, bezpečná cesta do školy**

Další cíle:

Dobrá informovanost všech žáků v oblasti sociálně patologických jevů.

Systematická výchova všech žáků ke zdravému životnímu stylu a ochraně životního prostředí.

Zapojení celého pedagogického sboru do systému prevence.

Aktivní spolupráce s rodiči žáků, otevřenost vůči veřejnosti.

Odstranění nevhodného chování mezi žáky.

Lepší komunikace mezi žáky, zásady slušného jednání a chování.

3. Kdo se podílí na plnění MPP

Výchovný poradce II. stupně : Mgr. Miroslav Pokorný, email: miroslav.pokorny@zs2kraslice.cz

Konzultační hodiny: každý čtvrtek od 14hod. do 16.00hod., nebo po individuální domluvě

Náplň práce výchovného poradce II. stupně:

- kariérní poradenství
- evidence žáků a práce s dětmi se SPU na II. stupni
- problémové situace na II. stupni (učitel / žák)
- spolupráce se školskými poradenskými zařízeními

Výchovný poradce I. stupně: Mgr. Alena Muchová, e-mail: alena.muchova@zs2kraslice.cz

Konzultační hodiny: každý čtvrtek od 14hod. do 15.00hod., nebo po individuální domluvě

Náplň práce výchovné poradkyně na I. stupni:

- evidence žáků a práce s dětmi se SPU na I. stupni
- problémové situace na I. stupni (učitel / žák)
- spolupráce se školskými poradenskými zařízeními
- prevence školní neúspěšnosti a řešení konkrétních situací

Metodik prevence: Petr Morávek, email: moravek.petr20@zs2kraslice.cz

Konzultační hodiny: každé pondělí od 14.30hod. do 16.00hod., nebo po individuální domluvě

Práce metodika prevence:

- tvorba MPP
- metodická pomoc při situacích souvisejících s předmětem prevence
- spolupráce s lektory zabývající se prevencí (přednášky)
- plánování akcí spojených s prevencí
- prevence rizikového chování
- řešení rizikového chování (vyhledávání a orientační šetření žáků s rizikem či projevy rizikového chování)
- rizika v dopravě
- problémové situace na I. i II. stupni (žák / žák)

Třídní učitelé v rámci třídnických hodin pracují se žáky, a tím se podílejí na příznivém klimatu třídy. Ostatní učitelé se podílejí na prevenci v rámci svých hodin. Třídní učitel informuje metodika prevence nebo výchovného poradce ihned po zjištění problému.

4. Kontakty s jinými organizacemi

Oblast školství

	Adresa	Telefon	e-mail
pedagogicko - psychologická poradna	Lidická 590/38, 36001 K.Vary K.H.Máchy 1276, 36001 Sokolov	+420 353 176 511 +420 352 604 505	sekretariat@pppkv.cz info- sokolov@pppkv.cz
vzdělávání pedagogů, kteří realizují preventivní aktivity ve škole, odborná práce s děťmi	NIDV Karlovy Vary Západní 15 360 01 Karlovy Vary	+420 353 585 268	karlovyvary@nidv.cz
krajská protidrogová koordinátorka Ing. Šárka Benešová	Závodní 353/43, 36021 Karlovy Vary	+420 353 502 575	sarka@benesova kr- karlovarsky.cz

Oblast zdravotnictví

	Adresa	Telefon	e-mail
dětský lékař MUDr. Fučíková Dana	Pod Nádražím 1013/11, 35801 Kraslice	+420 352 695 834	fucikovska@seznam.cz
MUDr. Zdeněk Zýka	Havlíčková 1431/43, 35801 Kraslice	+420 352 687 277	
spolupráce při realizaci protidrogové prevence-organizace	ACET Zdeněk Pospíšil	+420 602 432 160	zdpospisil@volny.cz

Základní škola Kraslice, Dukelská 1122, okres Sokolov

Oblast sociálních věcí

	Adresa	Telefon	e-mail
Manažer prevence kriminality: Mgr. Alena Stellnerová	Městský úřad Kraslice, nám. 28. října 1438, 358 01 Kraslice	tel.: +420 352 370 456	stellnerova@meu.kraslice.cz
Odbor sociálních věcí a zdravotnictví Kraslice, vedoucí odboru Ivana Rážová	Městský úřad Kraslice, nám. 28. října 1438, 358 01 Kraslice	 +420 352 370 438	razova@meu.kraslice.cz. vedoucí odboru.

Policie ČR

	Adresa	Telefon	e-mail
Prevence mládeže- preventista prap. Vladislav Šturma	nám. TGM 76, 35801 Kraslice	+420 974 376 842	vladislav.sturma@pcr.cz
Obvodní oddělení Policie ČR	nám.TGM 76, 35801 Kraslice	+420 325 686 333	so.oop.kraslice@pcr.cz
Územní koordinátorka prevence nprap. Mgr. Soňa Podlahová	Krajské ředitelství policie Karlovy Vary Oddělení tisku a prevence Závodní 386	+420 974 362 205	sona.podlahova@pcr.cz

5. Rozpočet minimálního preventivního programu na školní rok

<i>Aktivita</i>	<i>Částka</i>	<i>Zdroj financování</i>	
Přednáška pro děti – prevence drogových závislostí u dětí	6.000,-	Státní rozpočet (SR), dohoda o provedení práce	
DVPP – seminář pro pedagogy – prevence závislostí	3.000,-	SR – DVPP	
Materiál na projekty vypracovávané dětmi	2.000,-	SR	

6. Metody a formy, jakými budou dílčí aktivity řešeny

Metody práce:

1. výklad (informace)
2. besedy, diskuze a přednášky
3. skupinové práce
4. sociální hry
5. projektové vyučování
6. samostatné práce
7. internetové dotazníky a online aplikace
8. dokumenty

V rámci vzdělávacího procesu na základní škole jsou do výuky zařazovány i netradiční metody výuky.

Výchova k předcházení problémů:

- Výchova k odpovědnosti za zdraví své i ostatních - vytváření eticky hodnotných postojů a způsobů chování.
- Akce zaměřené na zvyšování právního povědomí (využití nabídek různých druhů spolupráce s Policií ČR).

- Zaměření pozornosti na projekty prevence závislostí, konzumace alkoholu, drog apod.
- Zvýšená pozornost k prevenci kouření (osvěta v rámci předmětu Člověk a zdraví.).
- Zvýšená pozornost v oblasti naplňování digitálních kompetencí zahrnující kybernetickou bezpečnost, chování v online prostředí a digitální wellbeing.
- Dovednost volby správné životosprávy - poruchy příjmu potravy - mentální anorexie a bulimie, přednášky, besedy a pořady věnované mezilidským vztahům, sexuální výchově a prevenci AIDS, problematice drogových závislostí.
- Akce zaměřené na práci s národnostními menšinami směřující k potlačení rasismu a xenofobie zvyšování příznivého klimatu ve třídních kolektivech formou organizování výletů, exkurzí, lyžařského výcvikového kurzu atd.
- Organizování akcí směřujících k oživení klimatu ve škole a zábavnou formou zpříjemnění školního prostředí (tematické dny, sportovní akce atd.).
- Účast v jazykových, výtvarných, sportovních a jiných soutěžích.
- Možnost využití nástěnky školního metodika prevence v přízemí školní přístavby s tematikou prevence sociálně patologických jevů, kontaktní adresy a tel. čísla pro děti v nouzi.
- Možnost využití odborné pomoci výchovného poradce.

Výchova ke zdravému životnímu stylu:

- Osvojování a upevňování základních návyků v rámci ZŽS - hygiena, životospráva, sdělení základních informací z oblasti prevence experimentování s alkoholem a cigaretami, základy etické a právní výchovy.
- Zaměření pozornosti na včasné odhalování specifických poruch učení nebo i jiných postižení, všestranný rozvoj osobnosti žáka.
- Soustředěnost na včasné diagnostikování sociálně patologických problémů ve třídních kolektivech.
- Důraz na spolupráci s rodiči.
- Nabídka volno-časových aktivit (ZUŠ, DDM).
- Návštěvy filmových a divadelních představení, koncertů, besed apod.,
- Účast v soutěžích literárně-recitačních, sportovních, dopravních atd.;

Konkrétní aktivity podporující primární prevenci

- výchova k odpovědnosti za zdraví své i ostatních – vytváření eticky hodnotných postojů a způsobů chování (v rámci vzdělávací oblasti Člověk a příroda, Člověk a zdraví)
- akce zaměřené na zvyšování právního povědomí (využití nabídek různých druhů spolupráce s Policií ČR, MÚ Kraslice); trestní odpovědnost mládeže
- zaměření pozornosti na projekty prevence závislostí, konzumace alkoholu, drog apod.
- na základně průzkumu zaměřeného na zneužívání návykových látek věnovat i nadále zvýšenou pozornost prevenci kouření.
- akce zaměřené na kybernetickou bezpečnost (silná přístupová hesla, bezpečné školní účty, bezpečná on-line výuka, aktualizace softwaru /pojmy antivir, firewall aj./, kybernetická kriminalita, kybergrooming, kyberstalking, sexting apod.
- dovednost volby správné životosprávy - poruchy příjmu potravy – mentální anorexie a bulimie (v rámci vzdělávací oblasti Člověk a zdraví, předmět Příroda a zdraví, vyučovací obor Výchova ke zdraví)
- přednášky, besedy a pořady věnované sexuální výchově a prevenci AIDS (absolvování vybraných pořadů dle nabídky na základě zkušeností s jejich úrovní z minulých let.); pornografie (v rámci vzdělávací oblasti Člověk a zdraví)
- zvyšování příznivého klimatu ve třídních kolektivech formou organizování výletů, exkurzí, ŠVP, lyžařského výcvikového kurzu atd.
- organizování akcí směřujících k oživení klimatu ve škole a zábavnou formou zpříjemnění školního prostředí (tematické dny, sportovní akce, atd.)
- účast v literárních, výtvarných, sportovních a jiných soutěžích
- ekologická výchova (návštěva čističky vod, záchranné stanice, zvířecího útulku a účast na Dni Země apod.)
- školní parlament - rozvíjí zodpovědnost žáků za širší společenství a vzájemné soužití. Je prostorem pro zapojení žáků do organizace školy. Pravidelná setkání umožňují kontinuální práci a prevenci problémů ve třídách.

Aktivity zaměřené na rodiče a veřejnost

- seznámení rodičů s MPP v rámci třídních schůzek a prostřednictvím www stránek školy

- nabídka konzultačních hodin třídních učitelů, výchovného poradce, školního metodika prevence
- seznámení rodičů s postupem školy v případě problémů žáků s drogami
- nabídka přednášky a besedy s rodiči na téma kybernetická bezpečnost a pohyb v on-line prostředí
- informovanost občanů prostřednictvím Kraslického zpravodaje o programu školy v oblasti prevence sociálně patologických jevů a zdravého životního stylu.

7. Zařazení prevence do obsahu vzdělávání

Prevence před sociálně patologickými jevy je školou zařazena do samotného vzdělávacího procesu. Je součástí ŠVP a prolíná zejména následujícími vzdělávacími oblastmi a obory:

Jazyk a jazyková komunikace (Český jazyk a literatura)

- *zvládnutí běžných pravidel mezilidské komunikace daného prostředí, získávání sebedůvěry při vystupování na veřejnosti a ke kultivovanému projevu jako prostředku prosazení sebe sama*

Člověk a jeho svět (Místo, kde žijeme / Lidé kolem nás / Člověk a jeho zdraví)

- *poznávání a chápání rozdílů mezi lidmi, kulturní a tolerantní chování a jednání na základě společenských norem; samostatné vystupování a jednání, efektivní a bezkonfliktní komunikace; poznání podstaty zdraví i příčin nemocí, upevňování preventivního chování; účelné rozhodování a jednání při ohrožení vlastního zdraví a bezpečnosti a zdraví druhých osob*

Člověk a společnost (Dějepis / Výchova k občanství)

- *úcta k vlastnímu národu i k jiným národům a etnikům; rozvíjení respektu ke kulturním i jiným odlišnostem lidí, skupin i různých společností; akceptování vlastní osobnosti i osobnosti druhých lidí; utváření pozitivních vztahů k opačnému pohlaví; rozpoznání názorů a postojů ohrožujících lidskou důstojnost nebo odporující základním principům demokratického soužití*

Člověk a zdraví (Příroda a zdraví)

- *poznávání zdraví jako nejdůležitější životní hodnoty; poznávání člověka jako biologického jedince závislého v jednotlivých etapách života na způsobu vlastního jednání a rozhodování, na úrovni mezilidských vztahů a na kvalitě prostředí; získávání základní orientace v názorech na to, co je zdravé a co může zdraví prospět, i na to, co zdraví ohrožuje a poškozuje*

Konkrétní cíle v podobě znalostních kompetencí žáků:

I. stupeň

1. - 2. ročník

- žáci dokážou pojmenovat zdravotní rizika spojená s kouřením, pitím alkoholu, užíváním drog, zneužíváním léků
- znají jednoduché způsoby odmítání návykových látek
- znají hodnotu zdraví a nevýhody špatného zdravotního stavu
- mají vědomosti, jak udržovat zdraví a o zdravém životním stylu
- mají právní povědomí v oblasti sociálně patologických jevů

3. - 5. ročník

- žáci mají povědomí o zdraví jako základní lidské hodnotě
- znají činnosti, které jsou vhodné z hlediska zdraví zařadit do denního režimu, osvojují si zdravý životní styl
- podrobně znají zdravotní a sociální rizika návykových látek a argumenty ve prospěch zdraví,
- vědí o zákonech omezujících kouření, používání alkoholu a zákonech týkajících se užívání a šíření drog
- umí komunikovat se službami poskytujícími poradenskou pomoc
- dokáží pojmenovat základní mezilidské vztahy
- umí rozpoznat projevy lidské nesnášenlivosti
- ví, na koho se obrátit v případě, že někdo ohrožuje nebo poškozuje jejich práva,
- mají povědomí o tom, že každé jednání, které ohrožuje práva druhých (šikana, násilí, zastrašování aj.), je protiprávní
- znají základní způsoby odmítání návykových látek ve styku s vrstevníky
- dodržuje bezpečnostní a jiná pravidla pro práci s digitálními technologiemi

II. stupeň

6. - 9. ročník

- respektují odlišné názory či zájmy a odlišné způsoby chování a myšlení, jsou tolerantní k menšinám
- znají a uplatňují vhodné způsoby řešení neshod se spolužáky, spory řeší nenásilným způsobem
- znají vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích
- umí spolupracovat ve skupině a přebírat zodpovědnost za společné úkoly
- znají významné dokumenty upravující lidská práva a sociálně právní ochranu dětí
- znají činnost důležitých orgánů právní ochrany občanů
- uvědomují si podstatu protiprávního jednání a právní odpovědnost za případné protiprávní činy
- umí chápat zdraví ve smyslu fyzickém, duchovním a sociálním
- umí zhodnotit vhodné a nevhodné zdravotní návyky
- umí vysvětlit své konkrétní postoje a chování z pohledu zdraví
- znají pozitivní vliv aktivního pohybu, relaxace, duševní hygieny
- vědí, že zneužívání dítěte je trestné
- umějí diskutovat o rizicích užívání drog, orientují se v trestně právní problematice návykových látek,
- vědí, kde hledat odbornou pomoc, v případě potřeby ji dovedou využít
- bezpečně zvládají účelné modely chování v krizových situacích (šikanování, týrání, sexuální zneužívání aj.) a správně se rozhodují v situacích vlastního nebo cizího ohrožení
- zvládnou komunikovat se specializovanými službami (linky důvěry, krizová centra)
- odmítají projevy brutality a násilí zprostředkované médii a umějí o nich diskutovat
- rozpoznají a odmítají projevy pravicového a levicového extremismu
- dokáže minimalizovat riziko ztráty či zneužití dat při práci s digitálními technologiemi

8. Přehled plánovaných akcí:

- přednášky pořádané Policií ČR v Kraslicích
- přednášky pořádané Dopravním inspektorátem Policie ČR Sokolov
- návštěva dopravního hřiště Kraslice 4.-5.tř.
- přednáška a beseda o drogách: 7.-9. ročník

- přednáška a beseda o kyberšikaně a sociálních sítích: 3.-8. ročník
- přednáška a beseda na téma sexuální chování v on-line prostoru
- přednášky k bezpečné cestě do školy, závislostem a mezilidským vztahům: AJAX 3. ročník
- přednášky k dopravní výchově: Zebra se za tebe nerozhledne 4. ročník
- dále podle výběru a nabídek
- spolupráce s organizací KOTEC

9. Hodnocení

Celkové hodnocení plnění MPP bude provedeno metodikem školní prevence v červnu 2023. Součástí hodnocení bude evaluace provedených školení, besed a akcí. Dále bude proveden hodnotící pohovor TU a podněty z tohoto pohovoru budou zohledněny v hodnotící zprávě a zapracovány do plánu na příští školní rok.

Součástí hodnocení výsledků práce jednotlivých žáků je i jejich sebehodnocení a slovní hodnocení učitelem. Žáci tak dostávají komplexní zpětnou vazbu od učitele a jsou informováni o svém pokroku a nedostacích.

Třídní učitelé na třídnických hodinách rozebírají se žáky přínos přednášek a projektů, kterých se zúčastnili. Žáci se vyjadřují k přednáškám a projektům také prostřednictvím článků do městského zpravodaje.

Škola provádí vlastní dotazníkové šetření na téma klima školy. Dotazníkové šetření škola také sama vyhodnocuje a dále s ním pracuje.

Zpracoval:

Petr Morávek
metodik prevence

Součástí MPP jsou tyto přílohy:

Krizový plán školy – informace pro rodiče

Co dělat když, intervence pedagoga – metodická pomoc pro pedagogy

MINIMÁLNÍ PREVENTIVNÍ PROGRAM 2022/23 –KRIZOVÝ PLÁN ŠKOLY, INFORMACE PRO RODIČE

1. Nález alkoholu v prostorách školy

V případě, že pracovník školy nalezne v prostorách školy alkohol, postupuje takto:

- i. danou látku netestuje
- ii. ihned uvědomí vedení školy
- iii. nalezenou tekutinu uloží u vedení školy (pro možnost použití jako důkazu)
- iv. zpracuje stručný záznam – určený formulář

pokud pracovník školy zadrží alkohol u některého žáka, postupuje takto:

- v. danou látku netestuje
- vi. o nález ihned uvědomí vedení školy
- vii. sepiše záznam, který bude obsahovat i vyjádření žáka, který měl u sebe alkohol. Zápis bude obsahovat:
 - datum, místo a čas nálezů
 - jméno žáka, u kterého byl nalezen (nebo který odevzdal) alkohol
 - podpis tohoto žáka – v případě odmítnutí podpisu zapíšeme tuto skutečnost do zápisu
 - při tvorbě zápisu je přítomen zástupce vedení školy
 - zápis uloží metodik prevence
- nález alkoholu uvědomíme zákonného zástupce žáka, u opakovaného nálezů odbor sociální péče
- pokud máme podezření, že látka obsahuje i jiné příměsi než alkohol, předáme látku přivolanému lékaři

2. Konzumace alkoholu ve škole

- pokud je přistižen žák v době výuky či při školní akci při konzumaci alkoholu, je primárně nutné mu v další konzumaci zabránit a alkohol mu odebrat
- pedagog posoudí aktuální stav žáka
- pokud je žák ohrožen na zdraví či životě, přivolá lékařskou pomoc a po té sepiše záznam o události
- pokud žák není schopen další výuky, je třeba oznámit vzniklou situaci zákonnému zástupci a vyzvat ho k vyzvednutí žáka ze školy, pokud je zákonný zástupce nedostupný, oznámí škola situaci odboru sociální péče a vyčká jeho pokynů.
- zákonnému zástupci škola oznámí informaci o konzumaci alkoholu jeho dítětem i v případě, že je žák schopen další výuky
- při opakování této situace škola oznámí tuto skutečnost odboru sociální péče
- v případě zájmu rodičů škola nabídne odbornou pomoc a informuje o dalších možných postupech vedoucích k odstranění těchto nežádoucích jevů

Škola vyvodí z dané situace sankce dané školním řádem

- v případě podezření na intoxikaci škola provede test žáka na přítomnost alkoholu (**pouze při prokázané informovanosti rodičů**), dále postupuje dle předchozích bodů
- obdobný postup zvolí pedagog i v případě příchodu žáka do školy pod vlivem alkoholu (i nelze-li prokázat, že žák použil alkohol ve škole)

3. Užívání tabákových výrobků ve škole

Ve vnitřních i vnějších prostorách školy je kouření zakázáno dle vyhlášky, školního řádu. Pokud je žák přistižen v prostorách školy, v době školního vyučování či při akci pořádané školou při konzumaci tabákových výrobků, budeme postupovat takto:

- viii. odebereme žákovi tabákový výrobek a zajistíme, aby v konzumaci nepokračoval
- ix. sepíšeme zápis i s vyjádřením žáka a uložíme u metodika prevence
- x. TU informuje zákonného zástupce
- xi. V závažných případech, a pokud se daná situace opakuje škola informuje odbor sociální péče (právo školy vyžadovat zde pomoc)
- xii. Postup platí i v případě vnějších prostor školy a blízkého okolí školy
- xiii. Z konzumace tabákových výrobků se vyvodí sankce dle školního řádu

4. Konzumace omamných a psychotropních látek ve škole (dále OPL)

Obecně platí zákaz výroby, distribuce a přechovávání těchto látek bez ohledu na věk žáka a prostředí, kde by k tomu docházelo.

Postup při přistižení žáka při konzumaci, distribuci či při navádění k užívání OPL:

- návykovou látku žákovi odebereme a posoudíme, jaké hrozí nebezpečí
- v případě nutnosti voláme lékařskou službu první pomoci
- pokud akutní nebezpečí nehrozí, postupujeme podle školního řádu, sepíšeme záznam a vyrozumíme vedení školy
- podle potřeby škola vyzve zákonného zástupce k odvedení žáka ze školy
- pokud není dostupný zákonný zástupce, škola informuje odbor sociální péče
- zákonnému zástupci skutečnost oznámíme i tehdy, je-li žák schopen další výuky
- současně plníme oznamovací povinnost orgánu sociálně-právní ochrany dětí, či policii ČR
- dle zájmu rodičů škola poskytne další odbornou pomoc či informuje o možnostech řešení

- škola vyvodí sankce dle školního řádu
- navádění jiných žáků k užívání OPL je také protiprávní jednání a bude postupováno obdobně
- při podezření na intoxikaci může škola provést test na přítomnost OPL (pouze pokud dříve seznámeni rodiče)
- podobný postup škola zvolí i při příchodu žáka pod vlivem OPL
- **v případě podezření, že žák je pod vlivem OPL má škola právo vykonat test na přítomnost OPL.** (za prokazatelného souhlasu zákonného zástupce)
- distribuce OPL je protiprávní jednání a může být klasifikována jako trestný čin
- přechovávání OPL je také protiprávní jednání
- pokud má škola důvodné podezření, že ve škole došlo k distribuci drog, musí o této skutečnosti informovat Policii ČR a u osoby mladší 15let i zákonného zástupce

5. Nález OPL ve škole

Pokud nalezneme v prostorách školy látku, kterou považujeme za psychotropní, postupujeme takto:

- látku netestujeme
- nález oznámíme vedení školy
- za přítomnosti dalšího pracovníka látku vložíme do obálky, napíšeme datum, čas a místo nálezu; obálku opatříme razítkem, podpisem a uschováme v trezoru školy
- o nálezu informujeme Policii ČR, která provede identifikaci a zajištění podezřelé látky

Pokud nalezneme přímo u nějakého žáka látku, kterou považujeme a omamnou nebo psychotropní, postupujeme takto:

- zabavenou látku netestujeme
- uvědomíme ihned vedení školy
- sepíšeme záznam o nálezu s vyjádřením žáka (datum, místo a čas nálezu, jméno žáka)
- záznam podepíše i žák, u kterého byly látka nalezena (nebo který ji odevzdal), pokud odmítne, uvedeme tuto skutečnost do zápisu; zápisu je přítomen zástupce vedení školy
- vždy o nálezu budeme informovat Policii ČR, která provede identifikaci látky a informuje zákonného zástupce
- pokud je látka nalezena u intoxikovaného žáka, přivoláme lékaře a předáme mu vzorek látky (nutné pro léčbu); další postup zajistí Policie ČR

Pokud má škola podezření, že některý z žáků má OPL u sebe, budeme postupovat takto:

- situace spadá do kompetence policie

- vyrozumíme Policii ČR, konzultujeme s ní a informujeme rodiče
- žáka izolujeme od ostatních a máme ho pod dohledem do příjezdu Policie ČR
- pracovníci školy nemají právo vykonávat osobní prohlídku žáka nebo prohlídku jeho věci

6. Žák se svěří s užíváním návykových látek

- nikdy se nevyhýbáme rozhovoru; nabídneme radu, pomoc – citlivý přístup;
- neslibujeme, že o tom nikomu neřekneme (rozpor se zákonem – naši povinností jsou informace); zákonný zástupce musí být vždy informován
- rozhovor vedeme tak, abychom přesvědčili žáka k návštěvě odborného zařízení a aby souhlasil s informováním rodičů (můžeme být u toho, pokud si přeje)
- pomoc žákovi i rodičům při vyhledání relevantních služeb

7. Rodič hledá ve škole radu, jak řešit problémy s návykovými látkami u svého dítěte

- neodmítáme; respektujeme specifika každého případu
- poskytneme informace o dostupných službách
- doporučíme poradenství
- nabídneme společné kroky, kterými můžeme rodičům pomoci (informovanost o práci ve škole, konzultace se žákem, ...)

8. Škola zjistí, že v místě, kde sídlí, lze sehnat návykové látky

- škola nenese právní odpovědnost mimo své území
- má svou roli v určité komunitě, morální odpovědnost
- škola spolupracuje s místními organizacemi (OÚ, Policie ČR, neziskové organizace ...)
- škola zajistí informovanost pracovníků
- škola zváží, zda informovat rodiče či žáky (rozhoduje vedení školy); jedná se o citlivou informaci

9. Šikana ve škole

- při podezření na šikanu je nutné rychlé předávání informací mezi vyučujícími (svědek + další kolega + třídní učitel)
- informace bude také ihned předána metodikovi prevence, který bude spolupracovat s vyučujícími a vytvoří rychlý následující postup (dle vyhodnocení závažnosti či dalších zjištěných skutečností informuje vedení školy)

Je třeba zjistit:

- ❖ kdo je oběť, popřípadě kolik je obětí
- ❖ kdo je agresor, popřípadě kolik je agresorů, kdo je iniciátor a kdo je aktivní účastník šikanování
- ❖ kdy a kde k šikaně dochází
- ❖ jakou formou, co a jak dělali agresori konkrétním obětem
- ❖ jak dlouho a jak často trvá
- ❖ proč ubližovali
- ❖ jaké opatření navrhují a proč
- ❖ jak lze násilí v budoucnu zabránit

výsledky:

- v pořadí oběť, svědci, agresori (je nutné zajistit bezpečnost ohroženého žáka)
- dle situace je možno oddělit agresory od kolektivu, aby nemohli ovlivnit svědky.
- rozhovor s agresorem či agresory (postupujeme jednotlivě); provedeme stručný zápis;
- informování rodičů agresora formou jednání výchovné komise (zápis; sankce; společné závěry vedoucí k trvalému odstranění těchto jevů; nabídka pomoci rodičům při společném vedení žáka)
- při závažných opakovaných případech např. fyzického napadení žáka oznámit ihned vedení školy a volat policii
- pokud nedojde ke zlepšení chování agresora a rodiče nespolupracují, informujeme odbor sociální péče, který bude spolupracovat i s policií
- vždy vyvodíme sankce dle školního řádu; potřeba zhodnotit příčiny jednání žáků, zda se jedná o nahodilý či dlouhodobý jev
- učitelé ve všech bodech spolupracují s metodikem prevence

10. Záškoláctví

- způsob a dobu omlouvání stanoví školní řád a školský zákon
- o mimořádné uvolnění žádají rodiče předem (písemně třídního učitele, při déletrvající akci ŘŠ)
- školní docházku eviduje třídní učitel, který také s výchovným poradcem a s ostatními vyučujícími zajišťuje prevenci záškoláctví (zpracování dokumentace o absenci, jednání s rodiči, analýza příčin a opatření, výchovná komise)
- omluva je platná pouze od zákonných zástupců; škola může v nezbytných případech vyžadovat potvrzení lékaře; lékař není povinen vystavovat samostatnou omluvenku, ale může potvrdit omluvenku od rodičů; lékař nemůže zpětně omlouvat dny před příchodem dítěte k lékaři;
- u problémových žáků lze omlouvání lékařem dohodnout ve spolupráci s odborem sociální péče;
- ***pokud má učitel přesvědčivé důkazy o záškoláctví, nemusí uznat omluvenku rodičů nebo ji eviduje jako „skryté záškoláctví“ a v případě jeho opakování škola může informovat odbor sociální péče nebo Policii ČR;*** všechny tyto skutečnosti vždy nejdříve projedná s rodiči a sepíše záznam; informuje výchovného poradce a metodika prevence
- o neomluvených hodinách jsou rodiče informováni na třídních či mimořádných schůzkách, dle dohody může, ale nemusí TU informovat zákonného zástupce elektronickou podobou (e-mailem). V případě častého výskytu neomluvených hodin je rodič informován v průběhu šk. roku zápisem TU do žákovské knížky, popřípadě vyzván k dostavení se do školy. Neomluvenou absenci hlásí třídní učitel každý měsíc ŘŠ, který informace předává dalším orgánům.
- při větším počtu neomluvených hodin se jednání účastní výchovný poradce či metodik prevence
- učitel zpětně nevypisuje hodiny k omlouvání
- **při 10** a více neomluvených hodinách je povinností školy svolat výchovnou komisi+ komise se účastní metodik prevence, výchovný poradce, zástupce vedení školy, třídní učitel, další vyučující dle potřeby, může být přizván i zástupce odboru sociální péče; zápis komise bude vyhotoven na speciálním formuláři školy
- **při 25** a více neomluvených hodinách je škola povinna informovat odbor sociální péče (50 a více hodin – může jít o trestný čin rodičů) ; odbor dále spolupracuje s Policií ČR; v závažných případech škola sama podává trestní oznámení na rodiče pro zanedbávání školní docházky
- škola může informovat odbor sociální péče i dříve, pokud nastanou závažné skutečnosti a rodiče nespolupracují

11. Opakované pozdní příchody žáka na vyučování

(např. z důvodu zaspávání)

- budeme tolerovat jeden až dva pozdní příchody na výuku z důvodu zaspávání
- u dalších pozdních příchodů budeme sčítat zameškané části hodin a počítat jako neomluvené
- **při 2 a více** opakovaných pozdních příchodech třídní učitel oznámí tuto skutečnost rodičům a dojedná postup nápravy; dále informuje o neomluvené absenci
- při dalších absencích tohoto typu bude s rodiči proveden zápis a budou vyvozeny sankce dle školního řádu (rodičům sděleny informace o dalším případném postupu)
- pokud ani toto opatření nezlepší žákovy příchody, bude škola informovat odbor sociální péče
- škola bude informovat odbor sociální péče i v případě, že rodič bude nadále omlouvat tyto absence buď jako zaspávání nebo jiné typy omluvenek; zde se jedná o skryté záškoláctví

12. Krádež ve škole

- prevence je uvedena ve školním řádu a upozorněním žáků a rodičů např. na nošení cenných věcí do školy či jejich úschova
- věci, které nesouvisí s vyučováním by žáci neměli nosit nebo postupovat podle pokynů vyučujících a předat do úschovy
- při nahlášení krádeže sepsat záznam
- vše nahlásit policii ČR nebo informovat zákonné zástupce a směřovat je na policii
- pokud známe pachatele, nahlásí se na odbor sociální péče (spolupracuje s policií)
- o škodě na školním majetku se musí provést záznam a snažit se najít viníka
- pokud známe viníka, má škola právo vymáhat náhradu na zákonném zástupci (i soudně)
- veškeré informace o odpovědnosti se uvedou ve školním řádu